

«БЕКТЕМИН»
«РМУ» ББМнин ректору
м.и.к. М.Ч. Алымкулов

**«РОЭЛЬ МЕТРОПОЛИТЕН УНИВЕРСИТЕТИ»
БИЛИМ БЕРҮҮ МЕКЕМЕСИНИНИН
АПЕЛЛЯЦИЯЛАРДЫ БЕРҮҮ ЖАНА КАРОО ТАРТИБИ
ЖӨНҮНДӨГҮ, ОШОНДОЙ ЭЛЕ
АПЕЛЛЯЦИЯЛЫК КОМИССИЯНЫН ИШМЕРДҮҮЛҮГҮ ЖӨНҮНДӨ
ЖОБОСУ**

Бишкек 2025
ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1.1. Максаты жана колдонуу чөйрөсү

1.1.1. Ушул Жобо жогорку билим берүүчү «Роэль Метрополитен Университети» билим берүү мекемесинин (мындан ары — Университет) жергиликтүү ченемдик актысы болуп саналат жана апелляцияларды берүү, каттоо жана кароо тартибин, ошондой эле апелляциялык комиссиянын уюштуруу жана иш жүргүзүү тартибин бирдиктүү, ачык-айкын жана милдеттүү негизде белгилөө максатында иштелип чыккан.

1.1.2. Ушул Жобо төмөнкүлөрдү камсыз кылууга багытталган:

- абитуриенттердин, билим алуучулардын жана бүтүрүүчү студенттердин укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын сактоону;
- экзамендик жана аттестациялык сыноолордун жыйынтыктарын баалоодо объективдүүлүктү жана калыстыкты;
- билим берүүнүн жыйынтыктарын көзөмөлдөө жана баалоо жол-жоболорунун ачыктыгын жана мыйзамдуулугун.

1.1.3. Жобо төмөнкү учурларда колдонулат:

- жогорку билим берүү программалары боюнча окууга кабыл алууда кирүү сынактарын өткөрүүдө;
- студенттерди которуу учурунда аттестациялык сыноолорду өткөрүүдө;
- билим алуучулардын мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясын өткөрүүдө;
- зачеттук-экзамендик сессияларды өткөрүүдө;
- Университеттин жергиликтүү ченемдик актыларында каралган башка баалоо иш-чараларында.

1.1.4. Ушул Жобонун талаптары төмөнкүлөргө жайылтылат:

- абитуриенттерге, билим алуучуларга жана бүтүрүүчү студенттерге;
- экзамендик, аттестациялык жана мамлекеттик аттестациялык комиссиялардын мүчөлөрүнө;
- апелляциялык комиссиянын мүчөлөрүнө;
- көрсөтүлгөн жол-жоболорду уюштурууга жана өткөрүүгө катышкан Университеттин түзүмдүк бөлүмдөрүнө жана кызмат адамдарына.

1.2. Ченемдик шилтемелер

1.2.1. Ушул Жобо төмөнкү документтерге ылайык иштелип чыккан:

- Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамына;
- Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине;
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйруктарына жана усулдук сунуштарына;
- «Роэль Метрополитен Университети» билим берүү мекемесинин Уставына;
- Университеттин кабыл алуу, студенттерди которуу, аттестациялоо жана бүтүрүүчү студенттердин мамлекеттик сыноолорун өткөрүү тартибин жөнгө салуучу жергиликтүү ченемдик актыларына.

1.3. Терминдер жана аныктамалар

1.3.1. Ушул Жободо төмөнкү негизги терминдер жана аныктамалар колдонулат:

Апелляция — экзамендик (жыйынтыктоочу) көзөмөлгө катышкан билим алуучунун экзамен өткөрүү тартибинин бузулушу жана (же) анын пикири боюнча чыныгы жыйынтыкка туура келбеген баа коюлушу тууралуу, анын ичинде баанын төмөндөшүнө таасир эткен каталар кеткен учурларда, негизделген жазуу жүзүндөгү арызы.

Апелляциялык комиссия — апелляцияларды кароо жана өз ыйгарым укуктарынын чегинде чечим кабыл алуу үчүн түзүлгөн Университеттин коллегиялдуу органы.

Экзамендик (аттестациялык) сыноо — Университеттин жергиликтүү актыларына ылайык өткөрүлүүчү билимди, көндүмдөрдү жана компетенцияларды текшерүүнүн формасы (кирүү, аттестациялык, мамлекеттик).

Арыз ээси — апелляция берген адам (абитуриент, билим алуучу, бүтүрүүчү студент).

Кызыкчылыктардын кагылышы — комиссия мүчөсүнүн жеке кызыкчылыгы кабыл алынуучу чечимдин объективдүүлүгүнө жана калыстыгына таасир эткен же таасир этүү коркунучун жараткан жагдай.

1.4. Шарттуу кыскартуулар

1.4.1. Ушул Жободо төмөнкү кыскартуулар колдонулат:

- **ББМ** — Билим берүү мекемеси;
- **РМУ** — «Роэль Метрополитен Университети»;
- **АК** — Апелляциялык комиссия;
- **МАК** — Мамлекеттик аттестациялык комиссия;
- **МЭК** — Мамлекеттик экзамендик комиссия;
- **ПОК** — Профессордук-окутуучулук курам;
- **ЖЧА** — Жергиликтүү ченемдик актылар;
- **ОУК** — Окуу-усулдук комплекс;
- **КР ББИМ** — Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги.

2. Апелляциянын түшүнүгү жана укуктук мүнөзү

2.1. Апелляция — экзамендик (аттестациялык) сыноого катышкан адамдын төмөнкүлөр боюнча негизделген жазуу жүзүндөгү арызы:

- сыноону өткөрүүнүн белгиленген тартибинин бузулушу;
- баалоонун объективдүүлүгүнө таасир эткен мыйзам бузуулар;
- жетиштүү негиздер болгон учурда баалоонун жыйынтыгына макул эместиги.

2.2. Апелляция экзаменди кайра тапшыруунун, окуу жыйынтыктарын кайра кароонун же билим деңгээлин кайра баалоонун формасы болуп саналбайт, ушул Жободо түздөн-түз каралган учурлардан тышкары.

2.3. Кароо предмети болуп арыз ээси апелляциясында көрсөткөн жагдайлар гана эсептелет. Белгиленген мөөнөт өткөндөн кийин апелляцияга кошумча киргизүүгө жол берилбейт.

2.4. Апелляция берүү укугу тиешелүү экзаменге (аттестацияга/жыйынтыктоочу көзөмөлгө) катышкан билим алуучуларга гана таандык. Башка адамдардан түшкөн апелляциялар кабыл алынбайт жана каралбайт.

2.5. Апелляция жыйынтыктоочу көзөмөлдүн натыйжалары менен макул эместигинин себептери жана (же) экзамен өткөрүү тартибиндеги мыйзам бузуулар так жана конкреттүү көрсөтүлгөн учурда гана берилет.

2.6. Апелляция билим алуучунун демилгеси менен берилет жана жалпы же формалдуу мүнөздө болбошу керек.

3. Апелляциялык комиссия

3.1. Укуктук статусу жана түзүлүшү

3.1.1. Апелляциялык комиссия Университеттин коллегиялдуу органы болуп саналат.

3.1.2. Апелляциялык комиссия РМУнун ректорунун буйругу менен түзүлөт.

3.1.3. Апелляциялык комиссиянын курамына төмөнкүлөр кирет:

- төрага;
- комиссиянын мүчөлөрү;
- эксперттер (зарыл болгон учурда);
- катчы (техникалык катчы).

3.1.4. Апелляциялык комиссиянын курамына төмөнкү адамдар киргизилбейт:

- арыз ээси менен кызматтык же туугандык байланыштагы адамдар;
- кызыкчылыктардын кагылышы бар адамдар.

3.1.5. Апелляцияны ар тараптуу, объективдүү жана толук кароо максатында апелляциялык комиссия апелляция берилген экзамен (сыноо) боюнча баа койгон экзаменаторду (окутуучуну) экзамендик иштин мазмуну, баалоо критерийлери жана экзамен өткөрүү тартибин сактоо боюнча түшүндүрмө берүү үчүн жыйынга катышууга чакырат.

3.2. Апелляциялык комиссиянын ыйгарым укуктары

Апелляциялык комиссия төмөнкү ыйгарым укуктарга ээ:

- өз компетенциясынын чегинде апелляцияларды кабыл алуу жана кароо;
- экзамендердин жана сыноолордун регламенттеринин сакталышын текшерүү;
- экзамендик материалдарды, протоколдорду жана видеожазууларды (бар болгон учурда) талдоо;
- экзаменаторлордон жазуу жүзүндөгү түшүндүрмөлөрдү талап кылуу;
- аткарууга милдеттүү чечимдерди кабыл алуу;
- мыйзам бузуулар тастыкталган учурда сыноонун жыйынтыктарын жокко чыгаруу;

4. Апелляция берүү тартиби

4.1. Апелляция берүү мөөнөттөрү

4.1.1. Апелляция төмөнкү мөөнөттөрдө гана берилет:

- экзамендин (аттестациянын/сыноонун) жыйынтыгы жарыяланган күнү;
- же кийинки жумуш күнүнөн кечиктирбестен.

4.1.2. Белгиленген мөөнөттөр бузулуп берилген апелляциялар кабыл алынбайт жана каралбайт, документтер менен тастыкталган өзгөчө учурлардан (форс-мажор жагдайлары) тышкары.

4.2. Апелляциянын формасы жана мазмуну

4.2.1. Апелляция белгиленген үлгү боюнча же эркин формада милдеттүү түрдө төмөнкү маалыматтарды көрсөтүү менен жазуу жүзүндө берилет:

- арыз ээсинин фамилиясы, аты, атасынын аты;
- арыз ээсинин статусу (абитуриент, билим алуучу, бүтүрүүчү);
- экзамендин (сыноонун) аталышы;
- экзамен өткөрүлгөн күнү жана формасы;
- мыйзам бузуулардын же макул эместиктин негиздеринин так сүрөттөлүшү;
- жеке колу жана арыз берилген күнү.

4.2.2. Жалпы мүнөздөгү формулировкаларды, эмоционалдык баалоолорду камтыган же конкреттүү мыйзам бузуулар көрсөтүлбөгөн апелляциялар канааттандыруусуз калтырылышы мүмкүн.

4.3. Апелляцияны каттоо тартиби

4.3.1. Апелляция арыз ээси тарабынан тиешелүү комиссиялардын төрагасынын атына жеке берилет жана экзамендик (аттестациялык) сыноонун түрүнө жараша белгиленген тартипте катталат:

- мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияны (мамлекеттик экзамендерди) өткөрүүдө — тиешелүү мамлекеттик аттестациялык комиссиянын (мамлекеттик экзамендик комиссиянын) катчысы аркылуу;
- билим алуучуларды которуу учурунда аттестация өткөрүүдө — аттестациялык комиссиянын катчысы аркылуу;
- кирүү сынактарын өткөрүүдө — РМУнун кабыл алуу комиссиясынын жооптуу катчысы аркылуу.

4.3.1.1. Учурдагы зачеттук-экзамендик сессияларды өткөрүүдө апелляция окуу-административдик иштер боюнча проректордун / факультеттин деканынын атына берилет.

4.3.1.2. Тиешелүү факультеттин деканы апелляциялык комиссиянын курамы боюнча рапорт берет. Комиссиянын курамына төмөнкүлөр кирет:

- деканаттын өкүлү;
- дисциплина бекитилген кафедранын башчысы;
- даярдоо багыты (адистиги) боюнча профилдик кафедранын окутуучулары.

4.3.2. Ар бир апелляция апелляцияларды каттоо журналына милдеттүү түрдө катталат, анда арыз берилген күн жана убакыт, арыз ээсинин фамилиясы, аты, атасынын аты жана экзамендик (аттестациялык) сыноонун аталышы көрсөтүлөт.

4.3.3. Арыз ээсине апелляциянын кабыл алынганы жөнүндө ыйгарым укуктуу адамдын колу менен күбөлөндүрүлгөн белги берилет, анда кабыл алынган күнү (жана убактысы) көрсөтүлөт.

4.4.Экзамендик (аттестациялык/жыйынтыктоочу) көзөмөлдүн жыйынтыгы боюнча апелляция төмөнкү учурларда берилет:

- экзамендик билеттерде, жазуу иштеринде же тесттерде каталар болгон учурда;
- баа коюу эрежелери бузулган учурда;
- компьютердик тестирлөөдө символдордун, белгилердин, суроолордун же жооп варианттарынын туура эмес көрсөтүлүшүндө;
- тапшырманын толук тексти же анын бөлүктөрү жок болгон учурда;
- көзөмөл тапшырмалары туура эмес түзүлгөн учурда (туура жооп жок болсо; бир жооп тандоо талап кылынганда бир нече окшош же туура жооптор берилсе; ОУК тарабынан бекитилген дисциплинанын тематикалык планынан тышкары болсо);
- тестирлөө системасынын, программалык камсыздоонун, компьютердин же перифериялык түзүлүштөрдүн иштөөсүндө мүчүлүштүктөр болгон учурда;
- тестирлөөнүн уруксатсыз токтотулушунда;
- электр энергиясынын үзгүлтүккө учурашында;
- экзамендин жыйынтыгына таасир эткен башка форс-мажордук жагдайларда.

5. Апелляцияны кароо тартиби

5.1.Апелляция апелляциялык комиссия тарабынан:

- ошол эле күнү же арыз берилген күндөн тартып 2 жумуш күнүнөн кечиктирбестен;
- арыз ээсинин катышуусунда (анын каалоосу боюнча) каралат.

5.2.Комиссиянын жыйыны комиссия курамынын кеминде үчтөн экиси катышкан учурда укуктуу болуп эсептелет.

5.3.Комиссия төмөнкүлөрдү угууга укуктуу:

- арыз ээсин;

- экзаменаторлорду;
- экзамендик комиссиялардын мүчөлөрүн;
- техникалык адистерди.

5.4. Апелляцияны кароо белгиленген формадагы протокол менен таризделет.

6. Апелляциялык комиссиянын чечимдери

6.1. Кароо жыйынтыгы боюнча комиссия төмөнкү чечимдердин бирин кабыл алат:

- апелляцияны четке кагуу жөнүндө;
- апелляцияны канааттандыруу жөнүндө;
- экзамендин жыйынтыгын жокко чыгаруу жөнүндө;
- кайра сыноо дайындоо жөнүндө;
- бааны өзгөртүү жөнүндө (ушул Жободо каралган учурларда).

6.2. Чечим ачык добуш берүү аркылуу жөнөкөй көпчүлүк добуш менен кабыл алынат.

6.3. Апелляциялык комиссиянын чечими акыркы болуп эсептелет, кабыл алынган учурдан тартып күчүнө кирет жана кайра каралууга жатпайт.

7. Кайра сыноо

7.1. Кайра сыноо апелляция канааттандырылган учурда гана өткөрүлөт.

7.2. Кайра сыноо:

- апелляциялык комиссия тарабынан белгиленген мөөнөттө;
- апелляциялык комиссиянын өкүлүнүн катышуусунда уюштурулат.

7.3. Кайра сыноо боюнча апелляция кабыл алынбайт.

8. Апелляциялык процесстин катышуучуларынын укуктары жана милдеттери

8.1. Арыз ээсинин (абитуриенттин, билим алуучунун, бүтүрүүчүнүн) укуктары

Арыз ээси төмөнкү укуктарга ээ:

- 8.1.1.** Ушул Жободо белгиленген тартипте жана мөөнөттө апелляция берүүгө.
- 8.1.2.** Апелляция катталгандыгы жөнүндө кабыл алынган күнү жана убактысы көрсөтүлгөн ырастоону алууга.
- 8.1.3.** Апелляциялык комиссия тарабынан апелляцияны кароого жеке өзү же мыйзамдуу өкүлү аркылуу катышууга (мыйзамда каралган учурларда).
- 8.1.4.** Берилген апелляция боюнча оозеки жана (же) жазуу жүзүндө түшүндүрмө берүүгө.
- 8.1.5.** Апелляциялык комиссиянын чечими жана анын апелляциясына тиешелүү жыйындын протоколу менен таанышууга.
- 8.1.6.** Апелляция канааттандырылган учурда ушул Жободо белгиленген тартипте кайра экзамендик (аттестациялык) сыноодон өтүүгө.

8.2. Арыз ээсинин милдеттери

Арыз ээси төмөнкүлөргө милдеттүү:

- 8.2.1.** Ушул Жободо белгиленген мөөнөттөрдү, форманы жана апелляция берүү тартибин сактоого.
- 8.2.2.** Апелляцияда так жана ишенимдүү маалыматтарды, ошондой эле арыз берүүгө негиз болгон жагдайларды көрсөтүүгө.
- 8.2.3.** Апелляция берүүдө жана аны кароодо ишкердик этиканын жана туура жүрүм-турумдун нормаларын сактоого.
- 8.2.4.** Апелляциялык комиссиянын жыйынына келүүгө (чакыруу болгон учурда) же келе албастыгы тууралуу өз убагында билдирүүгө.
- 8.2.5.** Апелляциялык комиссия тарабынан анын компетенциясынын чегинде кабыл алынган чечимдерди аткарууга.